

การศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน
สำหรับครูระดับประถมศึกษา

The Study of Supervision Status to Promote Competence in Technology-
based Learning for Elementary School Teachers

สุวิจยา มุลทา*

Suvijaya Muntha

อัจฉรีย์ พิมพิมูล**

Ajcharee Pimpimool

กชกร ธิปัตดี***

Goachagorn Thipatdee

Received : June 30, 2023

Revised : September 5, 2023

Accepted : May 8, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาแนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 314 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพด้านการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครูระดับประถมศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานของครูระดับประถมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า

*นักศึกษาลัทธิศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Doctor of Education Program in Curriculum and Instructional Development Ubon Ratchathani Rajabhat
University(Corresponding Author) e-mail: suvijaya.mg63@ubru.ac.th

**อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Lecturer in Digital Technology for Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

***อาจารย์ประจำสาขาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Lecturer in Curriculum and Instructional Development, Faculty of Education, Ubon Ratchathani
Rajabhat University

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.53) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.55) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.50) และด้านการนำไปใช้ อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.49) ซึ่งสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ของครูระดับประถมศึกษา มีระดับการปฏิบัติที่ดี 2) แนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ของครูระดับประถมศึกษา มีขั้นตอน 4 ขั้นตอนคือ 1) การวางแผน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การนำไปใช้ และ 4) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้แนวทางในการวางแผนควรให้ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ได้มีส่วนร่วมสะท้อนความต้องการการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์ควรให้ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ และจัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้กับผู้รับการนิเทศ การนำไปใช้ควรดำเนินการตามแผนการนิเทศที่ได้วางแผนไว้ แล้วบันทึกผลการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสะท้อนผล และการวัดและประเมินผลควรร่วมกันสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การวางแผนครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การนิเทศ / การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน / ครูระดับประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) to study the supervision status to promote competence in technology-based learning for elementary school teachers, 2) to study generate the supervision guidelines for those teachers under the jurisdiction of Ubon Ratchathani Elementary Education Area Office 2. The samples consisted of 314 teachers gained by stratified sampling, and 5 supervisors gained by purposive sampling. The research instruments constructed by the research were a questionnaire for the teachers with the reliability of 0.96 and a semi-structured interview form with higher suitability of 5.00 which was in the best level. The statistics for data analysis was percentage, mean, and standard deviation. The research found that: 1) the supervision status in all aspects of the objective setting, the planning, the measurement and evaluation, and implementing was at a higher level with the mean of 4.30, while each aspect also showed a higher level with the means of 4.42 in objective setting, 4.40 in planning, 4.38 in measuring and evaluating, and 4.16 in implementing aspects. The results implied that the supervision status was actively implemented. 2) The supervision guidelines were generated as 4 consecutive steps of planning, objective setting, implementing, and measuring and evaluating. The planning step should be focusing on supervision, the supervisors and supervision recipient to in reflecting needs of learning management, the objective setting should be focusing on supervisors and supervision recipient, the supervision recipient jointly set objectives and organize training

sessions to educate the supervision, the implementing should be focusing on supervision plan. Then record the performance for reflection, and the measuring and evaluating should be focusing on jointly reflecting on the results of learning management together to find ways to solve problems change the method of learning management lead to the next step planning.

Keywords : Supervision / Technology-based Learning / Primary School Teacher

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลายทั้งด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิต การติดต่อสื่อสารมีความสะดวกรวดเร็ว การเดินทางเชื่อมโยงถึงกันได้ตลอดเวลา ผู้เรียนในยุคนี้ต้องมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่แตกต่างไปจากผู้เรียนในศตวรรษที่ 19 หรือ 20 การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์จึงควรมีทักษะด้านความรู้ ทักษะทางอารมณ์ ล้วนเป็นสิ่งใหม่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งนี้ระบบการศึกษาจะต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว Ministry of Education (2020, p.5) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2580) ได้กำหนดเป้าหมายด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ Office of the National Economic and Social Development Council (2019, pp.31-32) ดังนั้น บทบาทของครูยุคใหม่จึงเปลี่ยนไป ครูเป็นผู้ช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาตนเองได้เต็ม ศักยภาพ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยี แนะนำแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเด็กอย่างเข้าใจ และพร้อมที่จะทุ่มเทวิชาความรู้ ด้วยวิธีการ สมัยใหม่ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ คือ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ นำเสนอ และร่วมกันสรุปบทเรียน Castaneda (2023, p.1) การจัดกิจกรรมที่เป็นกระบวนการ ขั้นตอนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียน Thipatdee (2017, p.42) สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ด้านประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ทุกระดับ Office of the Basic Education Commission (2021, p.1)

การนิเทศการศึกษาเป็นการกำกับ ดูแล ด้านการศึกษา ด้วยการสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ ให้การบรรลุผลตามเป้าหมาย Jahanian (2023, p.381) เป็นกระบวนการพัฒนาครู ในการใช้เทคโนโลยีกับการจัดการเรียนรู้ การนิเทศในสถานศึกษาจึงเป็นอีกแนวการส่งเสริมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ รวมถึงพัฒนาทักษะการคิด และสร้างผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม Suchyadia (2019, p.20); Izwah (2018, p.115) ดังนั้น การส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมในที่สุด Laowreandee (2013, p.67)

การจัดการเรียนรู้ควรมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ครูต้องเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่กำหนดไว้ Ministry of Education (2022, p.10) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง การใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน ครูสามารถนำเสนอเนื้อหาและนำเสนอตัวอย่างที่จำเป็นผ่านเทคโนโลยีที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น Scherer (2017, pp.1-17); Angraini & Zubaidah (2022, p.10) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นการเพิ่มพลัง และเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ดังนั้น การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการอบรมพัฒนาครู จึงเป็นอีกแนวทางที่ใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาครูให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพทางการศึกษา สนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพในหลากหลายมิติให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานของครูระดับประถมศึกษา จึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

จากแนวคิดสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี จากการสอบถามสภาพการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน ประกอบกับการนำองค์ความรู้และประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ การศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาออกมาออกแบบและพัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี สำหรับครูระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 มีโรงเรียนจำนวน 217 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,712 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ใช้จำนวนครูเป็นเกณฑ์กำหนดสัดส่วนตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane (1973) ได้ตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 314 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น Vanichbuncha (2021)

2.2 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการนิเทศ และด้านการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การเลือก คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการสอน

(Instruction Coaching) การนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Cooperative Development Supervision) ไม่น้อยกว่า 10 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพด้านการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้
2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางด้านการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพด้านการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครูระดับประถมศึกษา ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.96

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งมีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 314 คน

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ จากผลการศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้านของครูผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 314 คน เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากผลการศึกษาแนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา ของผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ จำนวน 5 คน โดยอาศัยการสังเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา

สภาพของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.43 อายุ พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.57 วุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.34 และประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการสอน ระยะเวลา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.62

1.1. ด้านการวางแผน

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ให้เหตุผลว่า ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศควรร่วมกันวางแผน โดยการกำหนดเป้าหมาย ปฏิทิน แนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ ด้านการวางแผน โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ โรงเรียนของท่านได้วางแผนจัดการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ โรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศก่อนดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.63) และโรงเรียนของท่านมีการสำรวจความต้องการในการรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนของท่านมีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการนิเทศ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.58) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครูระดับประถมศึกษา ด้านการวางแผน

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
ด้านการวางแผน				
1	โรงเรียนของท่านมีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการนิเทศ	4.32	0.58	มาก
2	โรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศก่อนดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้	4.42	0.63	มาก
3	โรงเรียนของท่านมีการสำรวจความต้องการในการรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน	4.35	0.65	มาก
4	โรงเรียนของท่านได้วางแผนจัดการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู	4.52	0.60	มากที่สุด
	รวม	4.40	0.55	มาก

1.2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ให้เหตุผลว่า ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ตามสภาพบริบทและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จุดเน้นของโรงเรียน และสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาการนิเทศและการจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือโรงเรียนของท่านได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชื่อมโยงมาตรฐาน

และตัวชี้วัดกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ โรงเรียนของท่านได้ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดขอบข่ายของการนิเทศการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.63) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนของท่านได้ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.61) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครูระดับประถมศึกษา ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์				
1	โรงเรียนของท่านได้ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้	4.31	0.61	มาก
2	โรงเรียนของท่านได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชื่อมโยงมาตรฐานและตัวชี้วัดกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.48	0.57	มาก
3	โรงเรียนของท่านได้ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดขอบข่ายของการนิเทศการจัดการเรียนรู้	4.46	0.63	มาก
	รวม	4.42	0.53	มาก

1.3 ด้านการนำไปใช้

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดได้เสนอแนะว่า เนื่องจากกระบวนการนิเทศในปัจจุบัน ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศโดยขาดการวางแผน ส่งผลให้การดำเนินงานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นกระบวนการนิเทศที่สามารถส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ควรใช้กระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม และการชี้แนะโดยผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศได้มีการวางแผน กำหนดเป้าหมายร่วมกัน กำหนดปฏิทิน และสะท้อนผลเพื่อนำไปพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งถัดไป ในส่วนของเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา นั้น ควรเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเรียนมีความเหมาะสมกับช่วงวัย เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยอธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน นำมาใช้ในการสรุปองค์ความรู้ได้ ประเมินผู้เรียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และต้องครูสามารถออกแบบ หรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ได้เองโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ ด้านการนำไปใช้โดยรวม อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูในโรงเรียนของท่านได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยี

ในกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ โรงเรียนของท่าน ใช้กระบวนการการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.64) และโรงเรียนของท่านจัดให้มีการสังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.64) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูในโรงเรียนของท่านจัดการเรียนรู้โดยใช้ แอปพลิเคชัน Quizizz ในกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับ น้อย (\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.83) ดังตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครู ระดับประถมศึกษา ด้านการนำไปใช้

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
ด้านการนำไปใช้				
1	โรงเรียนของท่านใช้กระบวนการการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	4.33	0.64	มาก
2	ครูในโรงเรียนของท่านได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอน	4.45	0.57	มาก
3	โรงเรียนของท่านจัดให้มีการสังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.31	0.64	มาก
4	ครูในโรงเรียนของท่านจัดการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชัน YouTube ในกระบวนการเรียนการสอน	4.16	0.69	มาก
5	ครูในโรงเรียนของท่านจัดการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชัน Quizizz ในกระบวนการเรียนการสอน	3.75	0.83	มาก
6	ครูในโรงเรียนของท่านจัดการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชัน Canva ในกระบวนการเรียนการสอน	3.77	0.75	มาก
7	การนิเทศในโรงเรียนของท่านเป็นกระบวนการ พัฒนาครูแบบชี้แนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้ครู	4.29	0.57	มาก
8	กระบวนการนิเทศในโรงเรียนของท่านมีการเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้เลือกตามบริบทของชั้นเรียน	4.25	0.62	มาก
	รวม	4.16	0.49	มาก

1.4. ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้เสนอแนะว่า เนื่องจากการนิเทศในปัจจุบันผู้นิเทศจะเป็นผู้สะท้อนฝ่ายเดียว ส่งผลให้ผู้รับการนิเทศไม่เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะ ดังนั้นผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ควรมีส่วนร่วมในการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนด เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป ในส่วนของการประเมินผลควรใช้การประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสอบถาม การประเมิน ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด และควรนำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนการสอน การอบรมพัฒนาครูของสำนักงานเขตพื้นที่ได้จัดขึ้นตาม ความต้องการของศึกษานิเทศก์ ซึ่งครูผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ในเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างดีแล้ว ดังนั้น ศึกษานิเทศก์ควรมีการวัดความรู้พื้นฐานการใช้เทคโนโลยีของครู แล้วสอบถามความต้องการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ต้องการพัฒนา จากนั้นค่อยดำเนินการอบรมให้ความรู้พื้นฐานการใช้เทคโนโลยี และการนำเทคโนโลยีไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของครู

ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนของท่าน มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ โรงเรียน ของท่านมีการประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.59) และโรงเรียนของท่านได้ดำเนินการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ ร่วมกัน อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.56) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนของท่าน ได้นำผลการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไปอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.51) และโรงเรียนของท่านมีการสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่ใน ระดับ มาก (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.51) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครู ระดับประถมศึกษา ด้านการนำไปใช้

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
ด้านการวัดและประเมินผล				
1	โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้	4.39	0.59	มาก
2	โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน	4.39	0.56	มาก
3	โรงเรียนของท่านได้นำผลการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไป ปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป	4.34	0.51	มาก
4	โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	4.44	0.60	มาก
5	โรงเรียนของท่านมีการสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.34	0.51	มาก
	รวม	4.38	0.50	มาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครูระดับ ประถมศึกษา ดังนี้

จากการศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา ด้วยการสอบถามครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 314 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จึงได้แนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. การวางแผน ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศร่วมกันสะท้อนปัญหา ความต้องการในการจัดการเรียนรู้ และการสร้างความไวใจเชื่อใจซึ่งกันและกัน สร้างสัมพันธอันดี และวางแผนการนิเทศ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ อภิปรายและร่วมกันตัดสินใจสร้างทางเลือกในเทคนิควิธีการสอน จัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ ด้านการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการใช้สื่อเทคโนโลยี ICT จัดทำแผนการนิเทศ และปฏิทินการนิเทศ
3. การนำไปใช้ การดำเนินการตามแผนการนิเทศ โดย ครูผู้รับการนิเทศนำแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิควิธีการสอนไปใช้ในชั้นเรียน มีผู้นิเทศเป็นผู้สังเกตการสอนของครูผู้รับการนิเทศ และบันทึกผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ แก้ไขปัญหาที่พบ และปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผล เป็นการสรุปภายหลังเสร็จสิ้นขั้นตอนการนิเทศเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยการร่วมกันสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ ได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันในสิ่งที่ต้องการว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ และร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่พัฒนาดีขึ้น และสิ่งที่ควรพัฒนาสำหรับครูผู้รับการนิเทศ โดยนำผลการอภิปรายมาปรับปรุงแก้ไข ทำความเข้าใจปัญหา แล้วร่วมกันหาแนวทางการแก้ไข ปัญหา ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การวางแผนครั้งต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

1. ผลการศึกษาสภาพการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี สำหรับครูระดับประถม ศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของครูระดับประถมศึกษา ในความคิดเห็นของครูที่ตอบแบบสอบถาม โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.53) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.55) ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.50) ด้านการนำไปใช้ อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.49) ตามลำดับ เนื่องจากครูในโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ส่งผลให้การนำกระบวนการนิเทศมาใช้ในพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยังไม่ดีเท่าที่ควร จาก

ข้อเสนอแนะของครูได้ระบุว่า ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระฯ หัวหน้างาน หัวหน้าสายชั้นควรมีการประชุมวางแผน และกำหนดแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Gordon (2019, p.27) ปัจจัยที่มีต่อการนิเทศ คือความร่วมมือระหว่างกลุ่มวิชาการที่เน้นการนิเทศการศึกษา เขตการศึกษาและโรงเรียน และนักวิชาการด้านนิเทศจากทั่วโลก ร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมายในการนิเทศ และได้สอดคล้องกับ Acheson & Gall (2003, p.90) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) โดยผู้นิเทศ กับครูผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสนำเสนอความต้องการประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงพัฒนาและความมุ่งหวังที่จะพัฒนาบทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือช่วยให้ครูเข้าใจในเรื่องที่ครูสนใจ ให้ครูได้มองเห็นภาพการสอนของตนเองในปัจจุบันร่วมกัน พิจารณาเทคนิคใหม่ๆ ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน 2) การสังเกตการสอน (Observation) การสังเกตการสอนต้องดำเนินการด้วยกระบวนการที่มีการวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการสังเกตการสอนที่เหมาะสม เวลาที่จะทำการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับ 3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) ผู้นิเทศและครูประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอนร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข

2. ผลการศึกษาแนวทางการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จึงทำให้มีจำนวนครูและไม่ตรงตามสาขาวิชาเอก ไม่ครบชั้น ครูที่จัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังยึดรูปแบบการสอนแบบเดิม ที่เน้นการบรรยายให้ผู้เรียนทำตามครูสั่ง โดยหลายๆ โรงเรียนยังขาดความพร้อมด้านสื่อการสอน จึงเลือกแก้ปัญหาโดยใช้การเรียนผ่านทางไกล DLTV แทน ดังนั้น ศึกษานิเทศก์ควรมีการวัดความรู้พื้นฐานการใช้เทคโนโลยีของครู แล้วสอบถามความต้องการเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา จากนั้นค่อยดำเนินการอบรมให้ความรู้พื้นฐานการใช้เทคโนโลยี และการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของครู ซึ่งสอดคล้องกับ Chaiwong (2017, p.3) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษานับว่ามีบทบาทสูงมากในการที่จะช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ ระบบการนิเทศการศึกษาเป็นระบบสนับสนุนการเรียนรู้อ และการบริหารการศึกษาที่มีความสำคัญในการเป็นเพื่อนร่วมทาง ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพผู้เรียนภายใต้บรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตรช่วยสร้างเสริม สร้างขวัญ กำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีความชัดเจน ตัดสินใจถูกต้องในการบริหารการศึกษาให้ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง ช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักวิชาการส่งผลดีต่อผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้ความสามารถ เจตคติและมีคุณธรรม

2.2 ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ศึกษานิเทศก์จึงไม่สามารถลงพื้นที่นิเทศ ติดตามโรงเรียนที่รับผิดชอบได้ครบทุกโรงเรียน และไม่สามารถอบรม พัฒนาครูได้อย่างเต็มที่ งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาค่อนข้างมีจำกัดว่า ศึกษานิเทศก์ควร ปรับรูปแบบการนิเทศ และการอบรมพัฒนาครูให้หลากหลาย เช่น นิเทศออนไลน์ และควรจัดทำแผนการนิเทศ ให้สอดคล้องกับความต้องการของครู เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ Phonrattjaradwat (2021) ได้กล่าวว่า การนิเทศโดยการเปิดบ้านนวัตกรรม ซึ่งกิจกรรมการนิเทศถูกปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการการผ่อนปรนจาก ภาครัฐ ผลการนิเทศการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้จากการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา ผู้รับ การนิเทศได้รับการนิเทศผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการนิเทศพบกลุ่ม ทำให้ครูมีแนวทางในการพัฒนา วัตกรรมการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการใช้กระบวนการนิเทศการศึกษาดังกล่าวทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ และการเขียนรายงานการพัฒนานวัตกรรม

2.3 ด้านการวางแผน โรงเรียนควรมีการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ปฏิทิน แนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และ นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ Laowreandee (2013, p.105) ได้กล่าวว่า การนิเทศแบบสนับสนุน คือวิธีการที่บุคลากร ทางการศึกษา หรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกันด้วยความตระหนักรู้ตลอดเวลา ว่าเป้าหมายก็ เพื่อมุ่งให้ครูและผู้นิเทศได้รับสาระข้อมูลที่มีความหมายลึกซึ้ง ครอบคลุมมากขึ้นว่าเกิดอะไรบางอย่างในการสอน และการนิเทศซึ่งจะช่วยให้ครูมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้นในการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โรงเรียนควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศ การจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ตามสภาพบริบท และจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จุดเน้นของโรงเรียน และสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Utranan (1987, pp.84-88) ได้เสนอ กระบวนการนิเทศการศึกษาที่เห็นว่าสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยไว้ 5 ขั้นตอนซึ่งเรียกว่า PIDRE คือ 1) การ วางแผนการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา ตามความต้องการจำเป็น ที่มีต้องการนิเทศรวมทั้งวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น 2) การให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศ เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเรื่องใดอย่างไร บ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร จะทำอย่างไรให้ได้ ผลงานที่มีคุณภาพ 3) การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การ ปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศการ ประสานงาน และสนับสนุน 4) การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ เป็นขั้นตอนการเสริมแรงของ ผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 5) การประเมินผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการ

นิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

2.5 ด้านการนำไปใช้ พบว่า กระบวนการนิเทศที่สามารถส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ควรใช้กระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม และการชี้แนะ โดยผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศได้มีการวางแผน กำหนดเป้าหมายร่วมกัน กำหนดปฏิทิน และสะท้อนผลเพื่อนำไปพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งถัดไป ในส่วนของเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น ควรเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากเรียนมีความเหมาะสมกับช่วงวัย ทันสมัยอธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน นำมาใช้ในการสรุปองค์ความรู้ได้ ประเมินผู้เรียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และครูต้องสามารถออกแบบ หรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ได้ เองโดยไม่มีค่าใช้จ่ายซึ่งสอดคล้องกับ Glatthorn (1984, p.2) ได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการนิเทศการสอนไว้ 8 ขั้นตอนดังนี้ 1) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับครู 3) วางแผนการสังเกตการสอน 4) สังเกตการณ์สอน 5) วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการสอน 6) วางแผนกำหนดคุณวุฒิวิธีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ 7) ประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงหรือพัฒนา วางแผนการสังเกตในการดำเนินการสอนครั้งต่อไป

2.6 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ร่วมกันสะท้อนผลการนิเทศตามเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนด เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป และมีการประเมินผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการสังเกต สอบถาม มีการประเมินให้ครบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด และควรนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Laowreandee (2013, p.107) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการนิเทศแบบสนับสนุนได้ดังนี้ 1) การประชุมปรึกษาหารือ ระหว่างผู้นิเทศและครู เพื่อสร้างความเชื่อถือไว้วางใจกันและกันทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะพัฒนา สร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการนิเทศ 2) สังเกตการณ์สอน 3) ประชุมวิเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อมูลย้อนกลับ 4) ประเมินผลการนิเทศ โดยประเมินกระบวนการนิเทศ ผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และผลการเรียนรู้ของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าควรมีการดำเนินการนิเทศ เพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี
2. ควรนำผลการศึกษาไปพัฒนาหารูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ของครูระดับประถมศึกษา

Reference

- Acheson, K. A. & Gall, M. D. (2003). **Clinical supervision and teacher development: Preservice and inservice applications**. John Wiley and Sons : USA.
- Angraini, E & Zubaidah, S. (2022). Enhancing Creativity in Genetics Using Three Teaching Strategies- Based TPACK Model. **EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education**, 18(12), 2-14.
- Castaneda, L. (2023). Beyond Functionality: Building Critical Digital Teaching Competence Among Future Primary Education Teachers. **Contemporary Educational Technology**, 15(1), 1-17.
- Glatthorn, A.A. (1984). **Differentiated Supervision**. Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development.
- Gordon, S.P. (2019). Educational Supervision: Reflections on Its Past, Present, and Future. **Journal of Educational Supervision**, 2(2), 27-52.
- Izwah, B.I. (2018). An Important Role of Educational Supervision in the Digital Age. **The International Journal of Counseling and Education**, 3(4), 115-120.
- Jahanian, R. (2023). Principles for Educational Supervision and Guidance. **Journal of Sociological Research**, 4(2), 115-120.
- Laowreandee, W. (2556). **Teaching Supervision and Coaching : Professional Development : Theory, Strategies into Practice**. (12 th ed.). Bangkok : Silpakorn University Sanam Chandra Palace Campus. [In Thai]
- Ministry of Education. (2563). **Easy to understand competencies, public version, and understand the basic curriculum Simple competencies for teachers, administrators and educational personnel**. Bangkok : Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. [In Thai]
- Ministry of Education. (2565). **Managed learning resources that build hands-on learning skills. Schedule of basic education levels**. Bangkok : Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. [In Thai]

- Chaiwong, N. (2560). **Development of a Supervision Model Based on the Blended Learning Concept to Improve Classroom Research Ability of Teachers under the Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 1**. Ph.D. Research of Curriculum and Instruction Sakon Nakhon Rajabhat University. [In Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2564). **Announcement of the policy and focus of the Office of the Basic Education Commission Fiscal Year 2023 (28 December 2021)**. Bangkok : Office of the Basic Education Commission. [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2562). **National Strategy 2018-2037**. (2 nd ed.). Bangkok : Office of the National Economic and Social Development Board. [In Thai]
- Phonrawatjaradwat, S. (2564). Educational Supervision in the Situation of the COVID-19 Epidemic : A Case Study on A Using SM3 supervisory process. **Journal of the Royal Thai Naval Academy in Social Sciences, Humanities and Education**, 8(1) 31-42. [In Thai]
- Scherer, R. (2017). **On the Quest for Validity: Testing the Factor Structure and Measurement Invariance of the Technology-Dimensions in the Technological, Pedagogical, and Content Knowledge (TPACK) model**. Belgium : Interfaculty Department for Teacher Education, Vrije Universiteit Brussel.
- Suchyadia, Y. (2019). Increasing Personality Competence of Primary School Teachers, Through Education Supervision Activities in Bogor City. **Journal of community engagement**, 1(1), 20-23.
- Thipatdee, G. (2560). **Curriculum development practice and teaching**. Ubon Ratchathani : Ubon Ratchathani Rajabhat University. [In Thai]
- Utranan, S. (2530). **Educational supervision, principles, theory and practice**. (2 nd ed.). Bangkok : Mitsiam Printing House. [In Thai]
- Vanichbuncha, K. (2018). **Statistics for Research**. (12 th ed.). Bangkok : Samlada. [In Thai]